

Gerard Montsma

Van: Henk Lahuis <henk.lahuis@home.nl>
Verzonden: zaterdag 10 november 2012 19:11
Aan: Gemeente; Vlieland; Terschelling; info@ameland.nl; Schiermonnikoog
Onderwerp: Rijksbeleid met betrekking tot gemeentelijke herindeling
Bijlagen: Provinciale en gemeentelijk herindeling in Noord-Nederland.pdf

Geachte gemeenteraad,

Indien u dit wenst kunt u mijns inziens heel lang gemeentelijke herindeling tegen houden. Risico is wel dat op termijn de Waddengemeenten van hogerhand heringedeeld worden met gemeenten aan de vaste wal. Volgens mij word daar niemand gelukkig van. Het Waddengebied verdient één eigen gemeente voor de komende decennia. In bijgaande notitie geef ik aan waarom mijns inziens de vijf Waddeneilanden één nieuwe gemeente zouden moeten vormen, van Texel tot en met de Dollard. Dat deze gemeente 'slechts' 25.000 inwoners heeft in plaats van het door het rijk gewenste aantal van 100.000 kan geaccepteerd worden gezien de aparte ligging van het gebied.

De vraag is dus of u actief bezig wilt gaan met het vormen van één nieuwe gemeente.

Ik hoop dat u met mijn notitie deze discussie in gang wilt brengen.

Mvg,

Ing. H. Lahuis
t Hoogie 5
9964 BD Wehe-den Hoom
Tel: 0595 - 577 442
henk.lahuis@home.nl

Provinciale en gemeentelijke herindeling in Noord-Nederland

De soep wordt nooit zo heet gegeten, als zij wordt opgediend. De schrik zat er bij menig bestuurder goed in toen de eerste geluiden rondom het Regeerakkoord naar buiten kwamen. Dat de werkelijkheid gelukkig vele malen genuanceerder is, blijkt wel nu de rust weer enigszins is teruggekeerd.

In mijn optiek zouden de drie provincies Fryslân, Groningen en Drenthe er goed aan doen om over hun eigen schaduw heen te stappen en bestuurlijke durf te laten zien om in 2015 een provinciale herindeling in Noord-Nederland tot stand te brengen. Waarom nog twee termijnen wachten?

In de provincie Fryslân is sinds de gemeentelijke herindeling van Súdwest-Fryslân een proces tot schaalvergroting op gang gekomen. Ook in de provincie Groningen is het besef aanwezig tot noodzakelijke schaalvergroting. Een herindeling in de provincie Drenthe zou op dit moment van bestuurlijk onbenul getuigen.

In mijn optiek kan de gekozen lijn in de provincie Fryslân worden voortgezet, met uitzondering van een fusie van Smallingerland met Heerenveen en een gemeentelijke herindeling op de vijf Waddeneilanden tot één nieuwe gemeente.

Al in 2008 heeft het gerenommeerd adviesbureau BMC voorgesteld om Groningen in acht nieuwe gemeenten te gaan herindelen. Deze lijn zou wat mij betreft afgerond moeten worden, met uitzondering van het samenvoegen van Groningen met de Eemsdelta. Op 15 oktober 2012 hebben de Regio Groningen-Assen en de Eemsdelta een samenwerkingsintentie getekend om te komen tot één economisch zone. Daar hoort niets meer of minder bij dan één sterke gemeente Groningen door het samenvoegen van Groningen met Ten Boer, Loppersum, Appingedam en Delfzijl. Dan de vijfde gemeente na Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. In mijn optiek wordt deze nieuwe economische zone binnenkort gevormd door zes gemeenten (in plaats van de huidige 15): Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Tynaarlo, Assen, Noordenveld en Westerkwartier.

In mijn visie zouden de zes gemeenten in deze nieuwe economische zone samenwerking moeten zoeken met de nieuwe gemeente Hart van Friesland (Smallingerland/Heerenveen) en Leeuwarden. Deze acht (nieuwe) gemeenten zouden hun krachten moeten bundelen om gezamenlijk Noord-Nederland op eigen kracht de eenentwintigste eeuw in de vaart der volkeren op te stuwten.

In dit schrijven ga ik kort in op het Regeerakkoord, een provinciale- en gemeentelijke herindeling in Noord-Nederland en schaalvergroting in samenhang met schaalverkleining: terug naar de burger.

Ing. H. Lahuis
t Hoogje 5
9964 BD Wehe-den Hoorn
Tel. 0595 – 577 442
henk.lahuis@home.nl

Regeerakkoord

In het Regeerakkoord VVD – PvdA “Bruggen slaan” van 29 oktober 2012 staat dat een grote decentralisatie van taken en bevoegdheden medeoverheden vergt die op een passende schaal zijn georganiseerd. Voor de lange termijn heeft het kabinet het perspectief van vijf landsdelen met een gesloten huishouding en gemeenten van tenminste honderdduizend inwoners voor ogen. De inwonersnorm kan worden aangepast aan de bevolkingsdichtheid in verschillende delen van het land. Samen met de medeoverheden wil het kabinet dit lange termijn perspectief realiseren. Ontwikkelingen in de gewenste richting worden aangemoedigd. Het kabinet nodigt provincies uit om met gemeenten initiatieven te bespreken gericht op vergroting van de gemeentelijke schaal.

In deze kabinetsperiode worden Noord-Holland, Utrecht en (delen van) Flevoland samengevoegd, waarbij het kabinet aangeeft over de positie van de Noordoostpolder later een beslissing te nemen. Met de overige provincies bespreekt het kabinet initiatieven gericht op vergroting van de provinciale schaal.

Het perspectief voor de provincies in Nederland is met dit kabinetsbeleid duidelijk. Het kabinet schrijft een deel van de besparing te realiseren in de periode tot 2017 door een eerste opschaling naar 10 provincies (het kabinet geeft hier dus concreet aan het landsdeel Randstad-Noord dus als een provincie te zien). De overige negen provincies zullen dus vóór het jaar 2025 fuseren naar vier nieuwe provincies. Bestaande samenwerkingverbanden lijken daarbij een logisch vertrekpunt. De drie provincies Fryslân, Groningen en Drenthe in het Samenwerkingverband Noord-Nederland en Overijssel en Gelderland in het GO-verband. Zeeland zou kunnen fuseren met Zuid-Holland (kustprovincies) en Limburg met Noord-Brabant.

Vanwege het grote belang en de complexiteit van deze opgave wordt de verantwoordelijkheid hiervoor ondergebracht bij minister Stef Blok van het ministerie van Wonen en Rijksdienst, met doorzettingsmacht op het ministerie van BZK.

De besparing die met dit perspectief wordt neergezet bedraagt het volgende (in € mln.)

Openbaar bestuur	2013	2014	2015	2016	2017	Structureel
Lagere apparaatskosten gemeenten			-60	-120	-180	-975
Minder provincies			-5	-10	-15	-75

Provinciale herindeling Noord-Nederland

Het kabinet kiest voor een materieel gesloten provinciale huishouding, beperkt tot vier taken:

- ruimtelijke ordening;
- verkeer en vervoer;
- natuur;
- regionaal economisch beleid.

Terecht wordt de vraag gesteld in hoeverre provincies verantwoordelijk zijn voor het behoud van de eigen cultuur. In het kabinetsbeleid is dit geen taak meer van de provincies. De Friese taal is erkend als 2^e officiële taal zowel via Nederlandse wetgeving als via het Europees handvest voor regionale of minderheidstalen. Dat staat bij een eventuele provinciale herindeling niet ter discussie.

Het samenvoegen van de provincies Noord-Holland met Utrecht en (delen van) Flevoland hangt samen met het versterken van de ruimtelijk-economische positie van dit gebied op Europees niveau. Dat het kabinet in deze zittingsperiode inzet op het samenvoegen van de provincies Noord-Holland met Utrecht en (delen van) Flevoland heeft te maken met het draagvlak dat hiertoe in deze provincies bestaat.

Of er bestuurlijk draagvlak in de drie noordelijke provincies Fryslân, Groningen en Drenthe voor een fusie bestaat zou concreet onderzocht moeten worden. Uit enquête van RTV-Noord blijkt dat 38% van de bevolking hier voorstander van is. Gedeputeerde Staten van de drie noordelijke provincies hebben zich uitgesproken richting verdere ambtelijke samenwerking in Noord-Nederland. De stap naar één noordelijke provincie wordt dus steeds kleiner.

Tot het samenvoegen van de provincies Fryslân, Groningen en Drenthe lijkt vanuit financieel perspectief of individuele bestuurskracht geen enkele noodzaak te bestaan.

De schaalvergroting van gemeenten in deze provincies zal zich de komende decennia voortzetten. Het lijkt erop dat de schaalverhouding tussen provincies en gemeenten (meer) uit balans raakt. De bestuurlijke verhouding tussen provincie en gemeente Groningen bevestigt dit beeld.

Bestuurlijk wordt al langer de noodzaak onderkend om als één gebied op te treden richting Rijk en Europa met het inzetten van de drie CdK's als boegbeeld.

De oproep van het kabinet om van Noord-Nederland één provincie te maken is bedoeld om daarmee een sterkere verhouding tussen provincie en (steeds groter wordende) gemeenten te creëren, evenals het sterker presenteren van dit gebied richting Rijk en Europa (vergroten doorzettingsmacht). De noodzaak tot provinciale herindeling wordt dan ook steeds groter.